

Anden fase påbegyndes 1. januar 1994. I anden fase får de nuværende kapitalbestemmelser som hovedregel traktatstatus og direkte virkning, ligesom der indføres tre helt overordnede regler. Det drejer sig dels om forbud mod monetær finansiering (det vil sige finansiering af offentlige budgetunderskud ved seddeludstedelse m.v.) dels en regel om, at medlemslandene ikke kan hæfte for hinandens gæld. Desuden skal medlemslandene søge at undgå uforholdsmæssigt store budgetunderskud. De nævnte bestemmelser svarer til gældende praksis i Danmark, hvorefter Danmark bevarer sine nationale beføjelser i finans- og pengepolitikken - herunder lovgivningen om Danmarks Nationalbank, således at grundlaget for den økonomiske politik ikke ændres.

Ved begyndelsen af anden fase af Den Økonomiske og Monetære Union oprettes et europæisk monetært institut (EMI). EMI bliver anden fases monetære samarbejdsorganisation. Den nuværende centralbankchefkomité opløses ved indledningen af anden fase, ligesom Den Europæiske Fond for monetært samarbejde (EFMS) opløses. EMI overtager centralbankchefkomitéens arbejdsopgaver vedrørende Det Europæiske Monetære System (EMS) og får samtidig tillagt nogle nye arbejdsopgaver i relation til forberedelsen af tredje fase. EMI får ikke konkrete beføjelser over for medlemslandene.

Danmark holder sig udenfor den fælles mønt og de krav til den økonomiske politik, der er knyttet til 3. fase af Den Økonomiske-Monetære Union. Men Danmark tillægger det stor betydning at deltage i valutamarbejdet, som det er udformet i EMS'en, og således om det videreføres i 2. fase. Danmark må også når andre EF-lande eventuelt går over i 3. fase - deltage i et nært valutamarbejde i EF.

De bestemmelser i Maastricht-Traktaten, som vedrører den økonomiske og monetære politik og som finder anvendelse indtil begyndelsen af tredje fase, indebærer ikke overladelse af suverænitæt på nye områder i grundlovens § 20's forstand.

Tredje fase af Den Økonomiske og Monetære Union forberedes ved udgangen af 1996. På det tidspunkt skal Rådet vurdere medlemslandenes økonomiske situation. Formålet er at fastslå, hvilke medlemslande der er i stand til at indgå i Den Økonomiske og Monetære Unions tredje fase. Ved denne vurdering skal der tages hensyn til prisstabilitet, om der foreligger et uforholdsmæssigt underskud på de offentlige budgetter samt den offentlige gæld, stabilitet med hensyn til valutakursen samt udvikling i medlemslandenes rentesatser.

Starttidspunktet for tredje fase af Den Økonomiske og Monetære Union fastsættes inden udgangen af 1996, hvis der er et flertal af medlemslande, der

opfylder de opregnede mål og efter en beslutning i Rådet. Træffes denne beslutning om ikrafttræden ikke senest inden udgangen af 1997, sættes tredje fase af Den Økonomiske og Monetære Union i kraft 1. januar 1999 for de lande, der opfylder betingelserne.

To medlemslande har i henhold til Maastricht-Traktaten forbeholdt sig en særlig procedure. Det gælder Storbritannien og Danmark. I en særlig protokol har den danske regering under henvisning til grundloven klart præciseret og fået de øvrige medlemslandes tilslutning til, at Danmark står frit over for deltagelse i tredje fase. En beslutning om overgang til Den Økonomiske og Monetære Unions tredje fase omfatter således kun Danmark, hvis den danske regering forudgående har meddelt Rådet Danmarks tilslutning til deltagelse i denne fase.

I henhold til Edinburgh-aftalen deltager Danmark ikke i tredje fase (herunder fælles mønt) af den økonomiske og monetære union. Følgende beskrivelse af indholdet af denne tredje fase er derfor uden betydning for Danmark.

Indholdet af denne tredje fase kan skitseres på følgende måde:

Der oprettes et system af europæiske centralbanker. Dette får en uafhængig status. Det fastlægger pengepolitik og den daglige valutapolitik.

Den primære målsætning for systemet af europæiske centralbanker er at fastholde prisstabilitet. Den samlede ramme for den økonomiske politik, hvori indgår hensynet til beskæftigelse, fastlægges i Rådet af økonomi- og finansministre.

For at undgå påvirkninger på de øvrige medlemslande af uforholdsmæssigt store offentlige budgetunderskud fastlægges regler herfor. Rådet kan iværksætte visse skridt over for medlemslande, som vedholdende har sådanne uforholdsmæssigt store offentlige underskud. De pågældende skridt kan gå ud på, at de pågældende medlemslande skal offentliggøre yderligere oplysninger, før de udsteder obligationer og andre værdipapirer, at Den europæiske Investeringsbank genovervejer sin udlånspolitik til de pågældende medlemslande, at der hos Fællesskabet deponeres et ikke-rentebærende beløb, eller at der pålægges bod af en passende størrelse.

Med virkning fra tredje fase af Den Økonomiske og Monetære Union fastlæses de i tredje fase deltagende medlemslandes valutaer over for ECU'en og dermed overfor hinanden. Virkningen heraf er, at de daglige udsving, som maksimalt kan andrage $\pm 2,25$ pct., forsvinder, samt at devaluering/revaluering ikke længere benyttes i de deltagende medlemslandes økonomiske politik. Hermed indføres en selvstændig valuta for de deltagende lande. Den benævnes ECU. Der er ikke truffet beslutning om, hvornår det